

ИЗВЈЕШТАЈ

О ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

ДРЖАВНЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА ИСТРАГЕ И ЗАШТИТУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2016. ГОДИНУ

Број:01/02/03-09-16-1-754/17

Сарајево, јули 2017. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	3
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	4
II	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ	6
III	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	7
1.	Увод	7
2.	Реализација ранијих препорука	7
3.	Систем интерних контрола	8
4.	Буџет и извјештавање	10
5.	Извршење буџета	11
6.	Биланс стања	17
7.	Јавне набавке	20
8.	Приходи	24
9.	Остало	24
10.	Коментари	25
	Прилози	26

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Државне агенције за истраге и заштиту Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција)** за 2016. годину који обухватају: биланс стања, преглед прихода, примитака и финансирања, преглед расхода и издатака из буџета, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања и анализу извршења буџета – текстуални дио.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство Агенције одговорно је за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу проведене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и примјењивим Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI 1000–1810). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу с етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји Агенције не садрже значајне погрешне исказе. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је утемељен на просудби ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима услјед преваре или грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу одабира ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја. Ревизор такође оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и системе интерних контрола.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

¹ У складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине, Канцеларија за ревизију у оквиру финансијске ревизије проводи ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености.

Мишљење

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Агенције приказују фер и истинито, у свим материјалним аспектима, стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2016. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Агенције за 2016. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са значајним законима и другим прописима којима се Агенција руководи.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Агенције је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење средстава одобрених буџетом институције за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција БиХ и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.² Поред наведене одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе јесу ли активности, финансијске трансакције и информације, у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Ова одговорност укључује обављање процедура како бисмо прибавили ревизионе доказе о томе користе ли се средства за одговарајуће намјене и је ли пословање Агенције, према дефинисаним критеријумима, усклађено са законима и другим прописима.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Основ за мишљење с резервом

- Исплата додатка на плату полицијских службеника је вршена у 2016. години као и у ранијим годинама иако није усвојен подзаконски акт који регулише то питање, а што је захтјев из члана 19. став 4. Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине (тачка 5.1. Извјештаја).

² Нови ISSAI 4000 је усвојен у децембру 2016. године и замјењује раније ISSAI 4000, 4100 и 4200.

Мишљење с резервом

Према нашем мишљењу, осим за наведено у Основи за мишљење с резервом, активности, финансијске трансакције и информације Агенције за 2016. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима којима су регулисане.

Скретање пажње

Не изражавајући **даљу** резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- Недостаци и слабости у процесу провођења процедура јавних набавки (тачка 7. Извјештаја);
- Неефикасност гледе имплементирања одредби члана 24. став 1. тачка ј) Закона о дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури Босне и Херцеговине, а која се односи на провођење набавки за одређену опрему за полицијска тијела у БиХ – Заједничке набавке (тачка 7.5. Извјештаја).

Сарајево, 14.07.2017. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Драган Вранкић, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Јасмин Пилица, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Ранко Крсман, с.р.

II КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине проводи ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило јесу ли предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају поредбене параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

Критеријуми за ревизију:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину;
- Закон о финансирању институција БиХ;
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти;
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС);
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о интерној ревизији;
- Закон о дирекцији за координацију полицијских тијела и агенцијама за подршку у полицијској структури БиХ;
- Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ;
- Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ;
- Закон о Државној агенцији за истраге и заштиту.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. Увод

Државна агенција за истраге и заштиту Босне и Херцеговине (у даљем тексту: **Агенција**) основана је у складу са Законом о Државној агенцији за истраге и заштиту³ и почела је с радом у јуну 2004. године. Агенција врши управне, стручне и друге послове из своје надлежности који се односе на: спречавање, откривање и истрагу кривичних дјела из надлежности Суда БиХ; прикупљање обавјештења и података о казним дјелима, праћење и анализе безбједносне ситуације и појава које погодују настанку и развоју криминалитета; пружање помоћи Суду и Тужилаштву БиХ у прикупљању обавјештења те извршавање налога Суда и Главног тужиоца БиХ; заштиту свједока; провођење међународних споразума о полицијској сарадњи и других међународних инструмената у њеној надлежности; криминалистичке експертизе и остале послове прописане Законом.

Агенцијом руководи директор који је именован у новембру 2015. године на период од четири године.

Сједиште Агенције је у Источном Сарајеву, а регионалне канцеларије се налазе у Бањој Луци, Мостару, Сарајеву и Тузли.

2. Реализација ранијих препорука

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је финансијску ревизију Агенције за 2015. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење са скретањем пажње. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности. Агенција је поступила у складу с чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестила нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у циљу превазилажења неправилности идентификованих у ревизорском извјештају за 2015. годину. Агенција је сачинила Акциони план у циљу реализације ранијих препорука.

Увидом у предузете активности, те освртом на реализацију датих препорука, утврдили смо сљедеће:

2.1. Реализоване препоруке

- Утврђено је ванбилансно евидентирано стање неоправданих новчаних средстава за посебне истражне радње;
- У 2016. години није било провођења процедура јавних набавки са изузећем од примјене Закона о јавним набавкама.

2.2. Препоруке чија је реализација у току

- У току су активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле у складу са стандардима интерне контроле и компонентама COSO модела;

³ Службени гласник БиХ, 27/04,63/04,35/05,49/09,40/12.

- Агенција на основу оквирних споразума закључених у 2016. години закључује појединачне уговоре прије саме испоруке те прије упућивања самог требовања добављачу провјеравају се количине и вриједности предвиђене оквирним споразумом и појединачним уговорима у циљу минимизирања ризика реализовања већих од уговорених количина;
- Инструкцијом о финансирању оперативно-тактичких и техничких мјера и радњи од октобра 2016. године, издаци за услуге по налогу Тужилаштва БиХ (трошкови заштите свједока) евидентират ће се у оквиру групе конта краткорочна потраживања, а у складу са Извјештајем надлежне организационе јединице вршит ће се затварање потраживања и евидентирање на одговарајући конто трошка.

1.3. Нереализоване препоруке

- Није донесен подзаконски акт којим се утврђује висина посебног додатка на основну плату за полицијске службенике иако је рјешавање овог питања више пута током 2016. године Агенција иницирала и упућивала ургенције надлежном министарству;
- Није закључен Споразум са Агенцијом за полицијску подршку БиХ у циљу провођења заједничких набавки.

3. Систем интерних контрола

Агенција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Након извршене претходне ревизије финансијских извјештаја за 2016. годину упућено је Писмо руководству Агенције. Кроз ревизионе поступке који су укључивали праћење реализације препорука ревизије и прелиминарну оцјену система интерних контрола значајних процеса везаних за организацију, руковођење, планирање и извршење буџета, даје су одређене препоруке о уоченим слабостима (дефинисања овлаштења за потписивање аката институције у интерној и екстерној комуникацији те документације у оквиру материјално-финансијског пословања, као и пренос овлаштења за потписивање службене документације; усаглашавање интерних аката о кориштењу телефона и репрезентације са правилницима Савјета министара БиХ, унапређење интерних контрола над употребом службених возила, издацима за набавку материјала у смислу реалног планирања појединачних потреба и одговарајућег праћења реализовања издатака, одобравања службених путовања у сврху похађања стручних обука на дуже вријеме).

Током завршне ревизије констатовали смо да је Агенција предузимала одређене активности, што је узето у обзир кроз коначну оцјену реализације датих препорука. Међутим, код неких процеса је потребно наставити активности на отклањању уочених слабости.

Препоручујемо да се настави с активностима на побољшању система интерних контрола у погледу: дефинисања овлаштења за потписивање аката институције у интерној и екстерној комуникацији те документације у оквиру материјално-финансијског пословања, као и пренос овлаштења за потписивање службене документације у случају одсуства одговорних и овлашћених службених лица; одобравања и реализовања службених путовања

у иностранство када се иста односе на путовања у сврху стручних обука у дужем временском периоду; употребе службених возила.

Организација и руковођење: Унутрашња организација и начин рада Агенције утврђени су Правилником о унутрашњој организацији на који је Савјет министара БиХ дао сагласност у новембру 2014. године.

Правилником о унутрашњој организацији Агенције, уређен је начин рада и руковођења Агенцијом, те опис радних мјеста службеника и запосленика. Истим су систематизована радна мјеста за 951 извршиоца, а на 31.12.2016. године у Агенцији је било 713 запослених. Буџетом за 2016. годину планирано је 789 запослених.

Агенција је управна организација у оквиру Министарства безбједности БиХ, са оперативном самосталношћу. Агенцијом руководи директор који има једног замјеника и помоћнике директора. Директора и замјеника директора именује Савјет министара БиХ на приједлог министра Министарства безбједности БиХ. Именовање се врши на мандат од четири године, уз могућност реименовања у другом наредном мандату.

Законом о Агенцији утврђена је организација Агенције те послови и задаци организационих дијелова. Агенција се састоји од сљедећих одјељења и јединица: Криминалистичко-истражно одјељење, Финансијско-обавјештајно одјељење, Одјељење за заштиту свједока, Јединица за специјалну подршку, Одјељење за унутрашњу контролу, те нижих организационих јединица успостављених Правилником о унутрашњој организацији.

Финансијско управљање и контрола: Систем финансијског управљања и контроле није у цијелости имплементиран у складу са Законом о финансирању институција БиХ, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Агенција је попунила образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2016. годину који је доставила Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ.

Именована је радна група за финансијско управљање и контролу и координатори испред сваке организационе јединице. Такође, именовано је лице за финансијско управљање и контролу. У припреми је израда Плана активности за успоставу и развој система финансијског управљања и контроле.

Препоручујемо Агенцији да, у складу с прописима, документује и имплементира процес финансијског управљања и контроле, који треба да допринесе смањењу ризика пословања цијелокупне институције.

Интерна ревизија: У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁴ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁵, интерна ревизија Агенције је организована као засебна организациона јединица у оквиру унутрашње организације Агенције. У оквиру исте су систематизована два радна мјеста од којих једно радно мјесто руководиоца интерне ревизије, а друго је радно мјесто стручног савјетника, односно интерног ревизора. У оквиру Стратешког плана рада унутарње ревизије Агенције за период 2016–2018. година, донесен је годишњи План рада интерне ревизије за 2016. годину. Према истом, у 2016. години проведена је интерна ревизија плата и накнада плата, ревизија накнада запослених и ревизија трошкова телефона и дате су одређене препоруке за отклањање уочених слабости.

⁴ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12.

⁵ Службени гласник БиХ, број 49/12.

Током ревизије информисани смо да се предузимају активности на реализовању препорука интерне ревизије. Накнадна ревизија, за наведене процесе, је планирана за 2017. годину, када ће бити могуће утврдити стварни статус датих препорука као и реални рок за имплементирање истих.

Превенција корупције: Савјет министара БиХ је 2015. године усвојио Стратегију за борбу против корупције и Акциони план за борбу против корупције за период 2015–2019. година. У склопу свеобухватне стратегије, Агенција је обрадила и питање спречавања корупције у личним редовима на начин дефинисан Стратешким планом активности Агенције 2015–2017, Акционим планом активности у оквиру Програма рада за 2017. годину, Правилником о унутрашњем пријављивању корупције у Агенцији, Планом интегритета Агенције и Планом борбе против корупције у Агенцији. Агенција је донијела и Декларацију о нултој толеранцији на корупцију у институцијама за провођење закона позивајући се на Конвенцију Уједињених нација против корупције (UNCAC), релевантне конвенције Савјета Европе, GRECO механизам праћења и Конвенцију OECD и Стратегију Савјета министара БиХ за борбу против корупције БиХ 2015–2019.

4. Буџет и извјештавање

Након усаглашавања с Министарством финансија и трезора БиХ, Агенција је доставила буџетски захтјев у износу од 32.919.000 КМ, колико је и одобрено Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2016. годину⁶. Од укупног износа, 27.671.000 КМ је одобрено за текуће издатке и 5.248.000 КМ за капиталне издатке. Према прибављеној сагласности Министарства финансија и трезора БиХ, структуру капиталних издатака су чинили износ од 1.538.000 КМ за Пројекат вишегодишњег капиталног улагања „Изградња базе за смјештај и обуку Јединице за специјалну подршку“, 2.000.000 КМ за набавку зграде за смјештај Регионалне канцеларије у Мостару и 1.710.000 КМ за набавку опреме.

Агенција је извршила два преструктурисања расхода у укупном износу од 22.000 КМ. На основу Одлуке Министарства финансија и трезора БиХ⁷ 22.04.2016. г. извршено је прво преструктурисање расхода у износу од 8.000 КМ, којим је за исти износ повећана позиција за набавку сталних средстава у облику права, а умањена позиција за набавку опреме. Друго преструктурисање је реализовано 19.10.2016. г. у оквиру одобреног буџета у износу од 14.000 КМ смањењем позиције издатака за услуге превоза и горива, а повећањем позиције набавка земљишта у истом износу⁸.

Министарство финансија и трезора БиХ је дало укупно три сагласности на измјену намјенске структуре издатака за набавку сталних средстава⁹. Измијењеном намјенском структуром 04.05.2016. године умањен је износ аналитичког conta „полицијска опрема“ за 650.000 КМ, а повећани су износи аналитичких conta компјутерска опрема (92.000 КМ), моторна возила (550.000 КМ) и софтвери (8.000 КМ). Потом, 30.09.2016. г.¹⁰, је извршена измјена у оквиру conta „полицијска опрема“ у износу од 105.000 КМ. Трећа измјена намјенске структуре капиталних издатака је реализована 30.12.2016.г.¹¹, а у

⁶ Службени гласник БиХ, број 101/15.

⁷ Одлука Министарства финансија и трезора БиХ о преструктурисању расхода, број:05-16-2-3149-4716 од 22.04.2016. г.

⁸ Одлука Министарства финансија и трезора БиХ о преструктурисању расхода, број:05-16-2-10466-216 од 19.10.2016. г.

⁹ Сагласност на измјену намјенске структуре издатака за набавку сталних средстава, број:05-16-2-3149-6/16 од 04.05.2016. г.

¹⁰ Сагласност на измјену намјенске структуре издатака за набавку сталних средстава, број:05-16-2-7897-2/16 од 30.09.2016. г.

¹¹ Сагласност на измјену намјенске структуре издатака за набавку сталних средстава број:05-16-2-10119-3/16 од 30.12.2016. г.

складу с Одлуком о измјени Одлуке о одобравању Пројекта набавке објеката за смјештај институција БиХ у Мостару¹².

Након свих наведених промјена структуре и осталих прилагођавања буџета, укупно одобрени буџет Агенције износио је 33.980.283 КМ, од чега за текуће издатке 27.745.546 КМ, а капиталне издатке 6.234.737 КМ.

Годишњи финансијски извјештај за 2016. годину Агенција је сачинила и доставила надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року. Такође, Годишњи извјештај о реализацији Плана и програма рада Агенције за 2016. годину достављен је Министарству безбједности БиХ.

5. Извршење буџета

У Годишњем финансијском извјештају Агенције за 2016. годину, исказани су расходи у износу од 26.991.078 КМ, што у односу на одобрени буџет, у износу од 33.980.283 КМ, представља остварење од 79%.

Нереализована средства у износу од 6.989.204 КМ највећим дијелом се односе на неизвршење набавке грађевина (4.510.737 КМ) у оквиру капиталних издатака као и мање реализовани износ бруто плата и накнада (1.296.674 КМ) у оквиру текућих издатака. Извршење буџета у односу на претходну годину је мање за 1.144.442 КМ.

Текући издаци су реализовани у износу од 25.329.414 или 91%. Најмањи проценат реализације у оквиру текућих издатака односио се на уговорене и друге услуге (55%) и на издатке за услуге превоза и горива (59%).

Капитални издаци реализовани у износу од 1.661.664 КМ или 27%. Извршење на капиталним издацима је утицало на исказано укупно извршење буџета у односу на укупно одобрена средства буџета.

У оквиру ових издатака, највећи проценат реализације се односио на набавку опреме 96% (или 1.494.790 КМ), док није било реализације планиране набавке грађевина (4.510.737 КМ). Према презентованим информацијама почетна фаза процедуре израде идејног рјешења за пројекат “База за смјештај и обуку Јединице за специјалну подршку” је окончана. У току је наредна фаза преговарачког поступка за израду главног пројекта. Средства у износу од 4.510.737 КМ су пренесена у 2017. годину.

Значајни расходи односе се на: бруто плате (19.003.326 КМ), накнаде запослених (2.993.392 КМ), путне трошкове (320.866 КМ), издатке телефонских и поштанских услуга (213.376 КМ), издатке за енергију и комуналне услуге (692.173 КМ), набавку материјала (249.925 КМ), издатке за употребу возила (564.472 КМ), унајмљивање имовине и опреме (744.084 КМ), издатке за текуће одржавање (249.058 КМ), уговорене и друге посебне услуге (246.873 КМ), капиталне издатке (1.661.664 КМ).

Преглед расхода буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

Поступцима ревизије уочили смо слабости на сљедећим позицијама расхода:

¹² Службени гласник БиХ, број 90/16.

5.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2016. године исказане су у износу од 19.003.326 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 10.732.018 КМ, исплаћене стимулације 90.800 КМ, а порези и доприноси 8.180.508 КМ. Бруто плате и накнаде су мање у односу на претходну годину за 79.897 КМ.

Буџетом за текућу годину одобрени број запослених износио је 789, а на 31.12.2016. године било је 713 запослених. Просјечан број запослених за које су исплаћене бруто плате у Агенцији износио је 720.

Анализом кретања запослених у Агенцији констатовано је да су 32 лица засновала радни однос на неодређено, а 29 лица је споразумно прекинуло радни однос. Реализовано је 79 интерних премјештаја, од чега се 32 односе на унапређења.

Обављеном ревизијом констатовали смо да је Агенција извршила исплату стимулације у укупном износу од 90.800 КМ за 298 запослених за постигнути успјех у раду за додатно ангажовање и постигнуте резултате рада, приликом предузимања мјера и радњи у откривању починилаца кривичних дјела и сл.

Укупна потраживања за рефундацију накнада плата за вријеме привремене неспособности за рад запослених са 31.12.2016. износила су 38.396 КМ, од чега 26.984 КМ су ненаплаћена потраживања за рефундацију боловања из претходних година (од Фонда здравственог осигурања РС).

Полицијски додатак: Подзаконски акт, у складу са чланом 19. став 4. Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ, односно јединствена Одлука о трајном додатку за полицијске службенике Агенције, Граничне полиције БиХ и Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ те државне службенике Агенције, који обављају оперативно-истражне послове, још увијек није донесен, а исплата додатка одобравана је кроз систем обрачуна плате. Допатак се додјељивао према називу радног мјеста у приједлогу Одлуке из 2008. године.

Доношењем новог Правилника о систематизацији¹³ предвиђена су радна мјеста полицијских службеника која нису обухваћена приједлогом Одлуке (на примјер, радно мјесто полицијски службеник за обезбјеђење сједишта Агенције – додатак 32% или полицијски и службеник за линију "Кримоловци" – додатак 29%).

Обрачун и исплата полицијског додатка полицијским службеницима се врши на основу уговора о раду и/или рјешења о премјештају и/или рјешења о распоређивању. На уговор о раду или рјешењу само се ручно уписује коефицијент за полицијски додатак. Постоје случајеви да се уписује проценат додатка без потписа, као и да различита лица потписују уписивање додатка.

Канцеларија за ревизију је у ревизионом извјештају за 2015. годину скренула пажњу на неријешено питање полицијског додатка. Препоручено је да се преко надлежних институција снажније инсистира на доношењу подзаконског акта којим ће се исто регулисати.

Агенција је у току 2016. године иницирала рјешавање питања посебног додатка на плату запосленима у Агенцији у смислу члана 19. Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ¹⁴ и надлежном Министарству безбједности БиХ подносила приједлог

¹³ Правилник о систематизацији број: 16-09-02-721-31/13 од 06.10.2014.

¹⁴ Службени гласник БиХ број 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15 и 16/16.

Одлуке о полицијском додатку који обухвата нова радна мјеста према новој систематизацији.

Надлежно Министарство је у септембру 2016. године обавијестило полицијске агенције да је Министарство финансија и трезора БиХ у марту 2016. године упутило Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о платама Савјету министара БиХ на усвајање и упућивање у даљу процедуру, гдје се у члану 19. Закона рјешава правни основ за доношење Одлуке о утврђивању посебног додатка.

Даљња кореспонденција се одвија између надлежног Министарства, Министарства финансија и трезора БиХ и полицијских агенција везано за предложени текст Одлуке, и висине полицијског додатка овисно о пословима и радним задацима, одговорностима и ризицима који су везани за извршење истих.

Агенција је у Приједлог одлуке уврстила сугестије Министарства финансија и трезора БиХ (утврђивање посебног додатака на плату државним службеницима који обављају оперативно-истражне послове) и у јануару 2017. године надлежном Министарству доставила процјену потребних финансијских средстава за реализовање одлуке и образложење приједлога висине посебног додатка запосленим у Агенцији.

Не доводећи у питање законску основу за исплату посебног додатка на плату запосленим у Агенцији, поново препоручујемо Агенцији да у сарадњи са свим надлежним институцијама уложи максималне напоре на коначном доношењу подзаконског акта којим ће се висина посебног додатка за полицијске службенике регулисати у складу са Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ.

5.2. Путни трошкови

Путни трошкови: Укупно остварени путни трошкови износе 320.866 КМ, од чега путни трошкови у земљи износе 222.076 КМ, а путни трошкови у иностранство 98.790 КМ.

Путни трошкови у земљи (222.076 КМ): Значајнији износи ових издатака односе се на трошкове смјештаја (76.149 КМ) и трошкове дневница у земљи (145.868 КМ). Службена путовања у земљи су се реализовала у сврху обављања оперативних радњи полицијских службеника на терену и пружања асистенција по различитим основама, присуствовања одређеним обукама, поступања по наредбама Тужилаштва БиХ и сл.

Путни трошкови у иностранство (98.790 КМ): Од укупних путних трошкова у иностранство трошкови превоза су у износни 9.219 КМ, трошкови смјештаја 12.753 КМ, трошкови дневница 74.859 КМ и путарина 1.959 КМ. Путовања у иностранство су реализована у сврху одласка на разне конференције, семинаре, обуке, студијске посјете, акције, састанке и друге активности из домена Агенције.

У тестираним путним налозима уочили смо да се одређени број налога односи на упућивање запослених за одлазак на стручне обуке у иностранству које су трајале од неколико дана до три мјесеца. Трошкове путовања сносио је организатор, а Агенција је исплаћивала дневнице најчешће у износу од 30%. Из наведеног поступања смо могли закључити да у Агенцији не постоји јасно дефинисано раздвајање службеног путовања од упућивања запосленог на стручну едукацију у временски дужем трајању када су сви трошкови плаћени од стране организатора стручне едукације.

Исплаћене дневнице се не евидентирају на субаналитичком конту по примаоцу дневница, како је прописано чланом 73. став 2) Правилника о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.

Препоручујемо Агенцији да унаприједи интерне контроле код одобравања и реализовања службених путовања у иностранство када се иста односе на путовања у сврху стручних обука у дужем временском периоду, у циљу одговарајућег поступања код утврђивања права на трошкове истих службених путовања.

Такође, препоручујемо да се код евидентирања реализованих дневница за службена путовања поступа у складу с одредбама Правилника о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.

5.3. Издаци телефонских и поштанских услуга

Издаци телефонских и поштанских услуга остварени у 2016. години износе 213.376 КМ, а односе се на издатке за фиксне телефоне (107.033 КМ), мобилне телефоне (58.865 КМ), интернет (27.479 КМ) и поштанске услуге (19.999 КМ).

Агенција је Приједлогом измјена и допуна Правилника о кориштењу телефона упутила акт Министарству финансија и трезора БиХ којим је тражила да се запосленима у Агенцији који обављају рад на терену омогући право кориштења мобилних телефона уз истовремено смањење фиксних телефона. Наведени приједлог је образложен чињеницом да је, с обзиром на то да је ријеч о полицијској агенцији која има бројне истражне капацитете на терену и потребу сталног комуницирања путем мобилних телефона, неопходно да, поред лица која су наведена у Табели 1. Правилника о кориштењу телефона, право на кориштење мобилних телефона остварују и шефови унутрашњих организационих јединица, водећи истражитељи, портпарол, истражиоци/виши инспектори. У захтјеву, Агенција је навела да ће се трошкови мобилних телефона повећати за 50.000 КМ на годишњем нивоу, уз истовремено смањење трошкова фиксних телефона за исти износ тј. бољу прерасподјелу у складу с потребама Агенције.

Предвиђени износ потрошње према Правилнику о кориштењу телефона за фиксне телефоне износио је 180.000 КМ, а за мобилне телефоне 23.136 КМ. До окончања завршне ревизије није дошло до рјешавања наведеног питања.

Са 31.12.2016. године на позицији фиксних телефона утрошено је 107.033 КМ, а на позицији мобилних телефона утрошено је 58.865 КМ, што је знатно више у односу на износ који је одобрен у Правилнику у износ планиран у оперативном буџету.

Према интерном Правилнику о кориштењу телефона у Агенцији ограничења трошкова фиксне телефоније су регулисана кроз нивое овлаштења за сваки фиксни телефон, али лимити мјесечних дозвољених износа трошкова према радним мјестима нису донесени у интерном Правилнику о кориштењу телефона у Агенцији, нити је потрошња фиксне телефоније ограничена дозвољеним лимитима.

Сматрамо да је потребно наставити с активностима до самог окончања процедуре везане за приједлоге измјене Правилника о кориштењу телефона

Агенције, како би се планирање и извршење буџета могло вршити у складу са законским оквиром, односно у складу с Правилником о кориштењу телефона Савјета министара БиХ. Такође је потребно извршити усаглашавање у дијелу који регулише употребу фиксних службених телефона (лимити по радним мјестима запослених).

5.4. Издаци за употребу возила

Укупни издаци за употребу возила у 2016. години износе 564.472 КМ, а односе се на издатке за гориво (254.941 КМ), поправак и одржавање возила (134.897 КМ), набавку аутогума (52.007 КМ), регистрацију моторних возила (39.036 КМ), осигурање возила (56.853 КМ), услуге прања возила (13.582 КМ) и набавку моторног уља (13.156 КМ).

Према интерној евиденцији, Агенција је са 31.12.2016. године располагала са 172 путничка возила, од чега 169 специјализованих возила и 3 службена возила.

Правилником о условима набавке и начину кориштења службених возила Агенције од 31.12.2014. године је утврђен начин кориштења службених возила, посебно права и одговорности у кориштењу службених возила, број возила, опремање посебним уређајима, услови набавке, вођење евиденција, сачињавање извјештаја о кориштењу возила, продаја возила, текуће одржавање возила као и интерна контрола о кориштењу возила Агенције. Истим је дефинисано да Агенција има право да располаже са укупно **3 службена возила**, што је у складу с дозвољеним бројем возила утврђеним Правилником о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама БиХ¹⁵.

Агенција је у јуну 2015. године донијела Правилник о условима набавке и начину кориштења специјализованих службених возила Агенције у којем стоји да се специјализована службена возила користе за обављање специјализованих послова из надлежности Агенције и предвиђен је број од 180 специјализованих службених возила разврстаних по организационим јединицама.

На основу овог Правилника, сва остала расположива возила, укључујући и мотоцикле, моторне санке, чамце, аутоприколице за превоз чамаца итд., сврстана су у категорију специјализованих возила.

У 2016. години је донесена измјена Правилника о условима набавке и начину кориштења службених возила у Агенцији, којим се брише одредба члана којом је било дефинисано 24-сатно кориштење службених возила од стране директора и замјеника директора Агенције.

На основу презентоване документације, током 2016. године је успостављена пракса сачињавања мјесечних планова од стране свих организационих јединица Агенције ради унапређења система планирања и праћења кориштења службених возила. Извршили смо увид у мјесечни план кориштења службених специјализованих возила за неколико организационих јединица за три мјесеца у 2016. години. Према сачињеним плановима може се закључити да возила 24 сата користе директор Агенције, замјеник директора Агенције и пет руководилаца основних организационих јединица (укупно седам лица).

У вези с наведеним, скрећемо пажњу на члан 2. Правилника о набавци и начину употребе службених возила у институцијама БиХ који је донио Савјет министара БиХ, у којем је јасно наведено за које намјене се користе службена, а за које службена специјализована возила.

¹⁵ Службени гласник БиХ, број 26/14 и 78/15.

Агенција је набавку горива и услуге одржавања возила вршила на основу важећих оквирних споразума. На основу прегледа рачуна за одржавање возила може се извести главни закључак да се приликом фактурисања од стране добављача фактуришу и дијелови који нису предвиђени спецификацијом понуде јер се односе на ванредне сервисе, мада се за сваку поправку претходно прикупе предрачуни од сервисера, који се одобравају и након тога изврши поправка возила. Такође, уочене су и поправке код добављача који су бирани директним споразумом и то у укупној вриједности од 22.935 КМ.

Агенција има сопствени сервис на локалитету зграде сједишта у сврху обављања малог сервиса и процјене настанка евентуалних штета за сва лична возила. Набавка резервних дијелова је вршена од добављача са којим је Агенција у октобру 2014. године закључила двогодишњи оквирни споразум у вриједности од 99.450 КМ са ПДВ-ом и добављача са којим је у децембру 2016. године закључен једногодишњи оквирни споразум у вриједности од 57.043 КМ. *Фактуре се испостављају у складу с оквирним споразумом, мада постоје спорадични случајеви гдје се набављају веће количине појединих резервних дијелова од уговорених.*

Уважавајући специфичности Агенције, која је по свом домену дјелатности и организацији веома комплексна институција и која располаже значајним бројем службених возила, сматрамо да је потребно уложити напоре на успостављању одговарајућих контрола код одржавања и употребе службених возила у циљу елиминисања ризика за рационално и намјенско трошење буџетских средстава.

5.5. Издаци за репрезентацију

За период од 01.01.2016. до 31.12.2016. године издаци за услуге репрезентације су износили 15.081 КМ, од чега се према евиденцији Агенције на интерну репрезентацију односи 8.531 КМ, а на екстерну 6.550 КМ. Планирани износ средстава за репрезентацију за 2016. годину је 35.000 КМ (односно 2.917 КМ мјесечно), што је у складу с Правилником СМ БиХ.

Међутим, нису утврђени мјесечни износи средстава одвојено за интерну и екстерну репрезентацију нити су утврђени лимити по корисницима који имају право на кориштење средстава репрезентације.

Интерним актом за репрезентацију такође није дефинисана надокнада прекорачења дозвољеног мјесечног износа репрезентације.

Препоручујемо да се услуге репрезентације, које су дефинисане Правилником о кориштењу средстава за репрезентацију у Агенцији, усагласе са Правилником о кориштењу средстава за репрезентацију Савјета министара БиХ.

5.6. Услуге по налогу Тужилаштва БиХ – трошкови заштите свједока

Предметни издаци су реализовани у укупном износу од 149.468 КМ од чега 88.169 КМ из средстава буџета и 61.299 КМ из средстава донације намијењене за пресељење Одјељења за заштиту свједока. На основу захтјева начелника Одјељења за заштиту свједока за оперативне трошкове за провођење Програма заштите свједока у БиХ врши се исплата из благајне. У Одјељењу за заштиту свједока се води интерна евиденција о стварном утрошку ових средстава.

Директор Агенције је крајем 2016. године донио Одлуку о именовању Комисије за интерни преглед службене финансијске документације о утрошку финансијских средстава за провођење програма заштите свједока у БиХ, која је саставила годишњи извјештај о предметним издацима. У циљу реализовања препоруке ревизије из Извјештаја о финансијској ревизији Агенције за 2015. годину у вези с књижењем исплаћених финансијских средстава за ове намјене директно на трошак, директор Агенције је у 2016. години донио Инструкцију¹⁶ којом је прецизно дефинисан начин књижења исплаћених и утрошених финансијских средстава на conto „остала потраживања“, а по достављеном извјештају о стварном утрошку, иста се евидентирају на одговарајући conto трошкова.

Међутим, констатовали смо да наведена Инструкција није досљедно провођена.

Препоручујемо Агенцији да исплату новчаних средстава из благајне за трошкове заштите свједока књиговодствено евидентира у складу с Инструкцијом о начину финансирања програма заштите свједока у БиХ у циљу поузданог извјештавања.

5.7. Издаци за посебне истражне радње

У 2016. години ови издаци су реализовани у износу од 54.779 КМ на основу поднесених захтјева и исплата из благајне. *Ове исплате су књиговодствено евидентирани на конту „прелазни рачун потраживања“ (стање 31.12.2016. г. 53.654 КМ, од чега се на потраживања за истражне радње односи 43.054 КМ), иако је важећом Инструкцијом¹⁷ дефинисано да се предметне исплате из благајне евидентирају на conto „остала потраживања“.*

Сматрамо да је битно узети у обзир чињеницу суштинске разлике књиговодственог евидентирања на „прелазни conto потраживања“ који на крају обрачунског периода треба бити затворен и редовни conto потраживања.

По достављању Извјештаја о утрошку средстава, вршено је књижење стварно утрошених средстава на аналитичком конту „посебне истражне радње“.

Потребно је код књиговодственог евидентирања издатака за посебне истражне радње поступати у складу с Инструкцијом о финансирању оперативно-тактичких и техничких мјера у циљу поузданог извјештавања.

6. Биланс стања

Актива Агенције (29.320.113 КМ) се односи на готовину, краткорочна потраживања, залихе (183.417 КМ) и стална средства исказана по садашњој вриједности (29.136.697 КМ).

Готовина, краткорочна потраживања и залихе исказани у укупном износу од 183.417 КМ се односе на новчана средства у благајни (43.361 КМ) и краткорочна потраживања (140.056 КМ).

Краткорочна потраживања се односе на потраживања за рефундацију накнада за боловање (38.396 КМ), сумњива и спорна потраживања за мањак у складишту по Одлуци¹⁸ (41.246 КМ), стање на прелазном рачуну потраживања (53.654 КМ). Значајнији

¹⁶ Инструкција о начину финансирања програма заштите свједока у БиХ, број:16-11-02-6667-1/16 од 25.10.2016. г.

¹⁷ Инструкција о финансирању оперативно-тактичких и техничких мјера и радњи, број:16-11-02-6668-1 од 25.10.2016. г.

¹⁸ Одлука директора: број 17-11-2-251/1/10.

износ на прелазном рачуну потраживања односи се на потраживања за истражне радње (43.054 KM).

Садашња вриједност сталних средстава у износу од 29.136.697 KM једнака је набавној вриједности сталних средстава (47.938.037 KM) умањеној за исправку вриједности (18.801.340 KM).

Агенција је евидентирала повећање сталних средстава у укупном износу од 1.870.210 KM. Из буџетских средстава набављена су средства у износу од 1.661.664 KM исказаних на позицији капиталних издатака. Крајем 2016. године износ од 1.142.211 KM је евидентиран на конту опрема у припреми, а износ од 7.137 KM на конту припрема и изградња зграда.

На повећање сталних средстава је утицало и евидентирање на основу донација сталних средстава у износу од 208.546 KM, а које су се углавном односиле на компјутерску опрему и лиценце.

Пасива Агенције (32.626.098 KM) се односи на краткорочне текуће обавезе и разграничења (3.489.401 KM) и изворе средстава (29.136.697 KM).

Краткорочне обавезе и разграничења су исказана у укупном износу од 3.489.401 KM и односе се на краткорочне текуће обавезе (443.656 KM), обавезе према запосленима (1.862.288 KM) и краткорочна разграничења (1.183.458 KM).

Значајније краткорочне текуће обавезе односе се на обавезе према добављачима (439.910 KM).

Обавезе према запосленима односе се на обавезе за плате и накнаде плате за децембар 2016. године (933.135 KM), обавезе за порезе и доприносе за плату из децембра (729.990 KM) и остале обавезе према запосленима (199.163 KM) за превоз, топли оброк, отпремнину, јубиларне награде, одвојени живот, помоћ у случају смрти и теже болести.

На конту краткорочних разграничења евидентиран је износ од 1.183.458 KM који се односи на разграничене расходе за набавку роба и услуга које нису испоручене до краја године на основу закључених уговора (1.142.211 KM) и разграничене остале приходе по основу мањка у складишту (41.246 KM).

Обавезе према добављачима и обавезе према запосленима измирене су почетком 2017. године.

Краткорочна разграничења за набавку роба и услуга су реализована у 2017. години.

Извори средстава су исказани у износу 29.136.697 KM и слажу се са износом садашње вриједности сталних средстава.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

6.1. Попис средстава и обавеза

Агенција је извршила попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза, те ситног инвентара и материјала у складишту на 31.12.2016. године. Централна пописна комисија је 20.02.2017. године сачинила Елаборат о извршеном попису имовине и обавеза.

У Елаборату су констатоване примједбе на рад појединачних пописних комисија по организационим јединицама, што је утицало на ефикасност обављања пописа и дало конкретне приједлоге за отклањање уочених слабости приликом обављања пописа.

Директор Агенције је донио Одлуку о усвајању Елабората о извршеном попису имовине и обавеза и приједлозима Централне пописне комисије.

Извршен је обрачун амортизације појединачно по сваком сталном средству.

Пописом новчаних средстава, потраживања и обавеза нису утврђене разлике у односу на књиговодствено стање.

У складу с Правилником о рачуноводству, залихе се евидентирају унутар класе 2 у циљу контроле над њиховом употребом, с обзиром на то да се набавка ових вриједности одмах евидентира на расходе.

Препоручујемо да се предузму све потребне активности на реализовању препорука Централне пописне комисије које су прихваћене Одлуком о усвајању Елабората о извршеном попису имовине и обавеза и сачине интерне процедуре о кретању сталних средстава у Агенцији од момента њиховог пријема у магацин па све до њиховог отписа, расходовања и уништења у циљу одговарајућег управљања сталним средствима Агенције.

6.2. Капитални издаци

Капитални издаци остварени су у износу од 1.661.664 КМ и реализовани су на позицији набавке земљишта (13.968 КМ), опреме (1.613.696 КМ) и осталих сталних средстава (34.000 КМ).

Издаци су евидентирани на основу рачуна добављача за испоручену опрему, а дио опреме је евидентиран на основу закључених уговора по којима је извршено резервисање (1.142.211 КМ).

Значајнији износ резервисања се односио на возила (862.833 КМ), полицијску опрему (253.773 КМ) и друго.

6.3. Вишегодишњи капитални издаци

Пројекат „Изградња базе за смјештај и обуку Јединице за специјалну подршку“ одобрен је на основу Одлуке о одобрењу вишегодишњег капиталног улагања у 2012¹⁹. години, у укупном износу од 9.263.000 КМ. Предметном одлуком је утврђен период трајања пројекта 2012–2016. година.

Укупна расположива средства за овај пројекат у 2016. години су износила 4.510.737 КМ, од чега су Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза одобрена средства за 2016. г. износила 1.538.000 КМ, а пренесена неутрошена средства из 2015. године 2.972.737 КМ. Почетна фаза процедуре конкурса израде идејног рјешења за смјештај и обуку Јединице за специјалну подршку је завршена. У вријеме обављања завршне ревизије била је у току процедура преговарачког поступка за израду главног пројекта. Није било реализације расположивих средстава на овом пројекту те су нереализована средства у износу од 4.510.737 КМ пренесена у 2017. годину.

Према наведеном може се закључити да Одлука о вишегодишњем капиталном улагању за период 2012–2016. година није реализована, односно да наведени пројект готово да

¹⁹ Службени гласник БиХ, број 08/13.

и није имао реализације средстава изузев износа од 443.583 КМ који је реализован у 2015. години за куповину земљишта.

Узимајући у обзир чињеницу да поменути Пројекат није реализован у планираном периоду (2012–2016. година), односно да његова реализација тек предстоји, препоручујемо да се предузму све потребне активности према надлежним органима како би се ажурирала Одлука о одобрењу вишегодишњих капиталних улагања, а потом максимално интензивирале активности на самој реализацији пројекта.

Пројект „Пресељење Одјељења за заштиту свједока“ Агенције је донација Канцеларије регистрара у износу од 27.239 КМ. У тијеку извјештајног периода није било активности. Средства у износу од 27.239 КМ су пренесена у 2017. годину.

Такође је отворен програм посебне намјене „Пријем свједока и њему блиских лица за релокацију у БиХ“ за потребе Одјељења за заштиту свједока. Расположена средства за ове намјене су износила 61.307 КМ (пренос из 2015. г. 37.305 КМ и уплата донације у 2016. г. 24.002 КМ) Реализовано је 61.299 КМ (неутрошено 8 КМ пренесено у 2017. годину).

7. Јавне набавке

Агенција је донијела План јавних набавки за 2016. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама. Одлуком директора формиране су двије комисије као и двије „замјенске“ комисије које са својим предједавајућим или члановима и техничким секретарима попуњавају простор у случају да недостаје неко од редовних чланова комисије. Према важећој систематизацији радних мјеста у оквиру Сектора за материјално-финансијске послове, организован је Одсјек за материјално пословање, логистику и одржавање у оквиру којег су попуњена радна мјеста вишег стручног сарадника за јавне набавке, самосталног референта и референта за јавне набавке. Увидом у Извјештај о укупном броју поступака и укупној вриједности додијељених уговора из система е-набавке, констатовали смо да је Агенција провела набавке укупне вриједности 2.518.868 КМ без ПДВ-а, од чега 11 отворених поступака (1.460.831 КМ), три ограничена поступка (318.900 КМ), 19 конкурентских захтјева (453.334 КМ), а остале набавке су проведене путем директних споразума (285.803 КМ).

Анализом проведених поступака констатовали смо да су за осам процедура јавних набавки донесене одлуке о поништењу поступка, од чега за три отворена поступка са више лотова, три конкурентска поступка са више лотова, један конкурентски поступак без лотова и један поступак додјеле уговора о услугама из Анекса II дио Б.

Разлози поништења јавних набавки су различити, тако, на примјер, није достављена нити једна понуда (за јавну набавку услуга продужења лиценци), нити једна понуда није прихватљива (јавна набавка услуга одржавања лифтова), једина примљена понуда није била прихватљива (јавна набавка софтвера за виртуализацију и јавна набавка ветеринарских услуга, набавка специјалног путничког комби возила, јавна набавка тонера и кертрица). Такође смо уочили да се код већине наведених процедура са више лотова, од којих се неки поништавају, а неки окончавају додјелом уговора, приликом доношења одлуке о поништењу, у оквиру исте одлуке једним чланом је констатован избор најповољнијег понуђача за одређене лотове, а у сљедећем члану исте одлуке констатовано је поништење поступка за одређене лотове за које понуђачи нису доставили прихватљиве понуде. Сматрамо да презентовани начин креирања одлука узрокује немогућност систематичног тумачења конкретне одлуке.

Потребно је анализирати разлоге дјелимичног поништења процедура јавних набавки са више лотова у циљу ефикаснијег провођења истих. Такође смо мишљења да би било савремено доносити одвојене одлуке за избор најповољнијег понуђача и одлуке о поништењу поступка у оквиру исте проведене процедуре јавне набавке и сачињавања јасног образложења као саставног дијела одлука, а у вези са чињеницом да се ради о различитим основама доношења истих.

Према расположивим информацијама везано за активности на реализовању пројекта Вишегодишњег капиталног улагања „Изградња базе за смјештај и обуку Јединице за специјалну подршку“ (детаљније описано у тачки 6.3.) било је планирано покретање нове процедуре конкурса за израду идејног рјешења из разлога поништења исте процедуре у 2015. години због уложених жалби које су уважене од стране Канцеларије за разматрање жалби крајем 2015. године.

Дошло је до значајног кашњења у реализовању пројекта „Изградња базе за смјештај и обуку Јединице за специјалну подршку“, а што је узроковано појавом одређених проблема у процедури провођења јавних набавки везаних за исти пројекат.

Потребно је анализирати узроке због којих се Агенција нашла у тренутној ситуацији по питању реализовања конкретног пројекта, а све у циљу отклањања потенцијалних слабости у систему јавних набавки Агенције које директно и индиректно утичу на ефикасност реализовања планираних пројеката за која се планирају значајна финансијска средства.

Ревизијом појединачних процедура јавних набавки те проведених активности по питању заједничких набавки за полицијска тијела БиХ, утврдили смо како слиједи:

7.1. Набавка услуга успостављања јединствене VPN групе са набавком мобилних апарата за наведену услугу

Агенција је два пута проводила предметни поступак. Први пут поступак је поништен у цијелости Рјешењем Канцеларије за разматрање жалби јер је један од понуђача уложио жалбу из разлога непрецизно дефиниране тендерске документације. У поновљеном отвореном поступку набавке предметне услуге процијењене вриједности 144.000 КМ, до остављеног рока запримљене су двије понуде од којих је једна понуда (78.053 КМ без ПДВ-а) била вриједносно значајно мања од понуде другог понуђача (206.989 КМ без ПДВ-а) који је уложио жалбу из разлога неадекватног поступања Агенције код тражења образложења неприродно ниске цијене. Поступајући по Рјешењу Канцеларије за разматрање жалби БиХ, тражено је додатно појашњење цијене по ставкама из достављене понуде, што је понуђач учинио додатном детаљном анализом ценовне пројекције своје понуде. Комисија за јавне набавке је потом наставила процедуру избора и понуда истог понуђача је оцијењена као најповољнија, те је у новембру 2016. године са наведеним понуђачем Агенција потписала двогодишњи оквирни споразум за услугу успостављања јединствене VPN групе са набавком мобилних апарата за наведену услугу укупне вриједности од 78.053 КМ без ПДВ-а.

Узимајући у обзир значајне разлике у понудама добављача, може се закључити да Агенција није са довољно пажње приступила процјени планиране вриједности набавке.

Препоручујемо Агенцији да предузме активности на отклањању слабости у процесу планирања јавних набавки и детаљнијег анализирања разлога евентуалних жалби потенцијалних понуђача у циљу ефикасног провођења процедура јавних набавки.

7.2. Набавка материјала за поправак компјутерске и комуникационе опреме

Јавна набавка је проведена путем конкурентског захтјева за достављање понуда. Планирана вриједност набавке је била 42.000 КМ (лот 1 – 25.000 КМ, лот 2 – 17.000 КМ). Уговори су закључени на укупну вриједност од 53.249 КМ (лот 1 – 24.493 КМ, лот 2 – 28.756 КМ). У складу с наведеним, може се констатовати да је закључени уговор за лот 2 знатно изнад процијењене вриједности набавке.

Увидом у техничку спецификацију тендерске документације предметне набавке, уочено је да се као материјал за поправак набављају и неки уређаји који се могу водити као стална средства, као што су монитори и свичеви са тачним називом модела и произвођача опреме.

Мишљења смо да би поменуте уређаје требало набављати одговарајућом процедуром постављањем минималних техничких карактеристика које исти морају задовољавати.

7.3. Набавка фотографске опреме

Предметна набавка је проведена путем конкурентског захтјева за доставом понуда. Планирана вриједност набавке је износила 38.460 КМ. Укупна вриједност закључених уговора износи 42.776 КМ.

Увидом у тендерску документацију, уочено је да техничка спецификација тражених роба упућује на одређен модел производа без прецизног образложења да је исто неопходно због компатибилности са постојећом опремом.

Уколико постоји специфичност набавке опреме у смислу компатибилности са већ постојећом опремом, препоручујемо да се исто прецизно дефинише приликом планирања и провођења предметне набавке, а све у циљу поступања у складу с одредбама Закона о јавним набавкама.

7.4. Набавка службених возила

Предметна набавка је проведена путем отвореног поступка кроз четири лота планираних вриједности како слиједи: лот 1 (20 путничких возила) до 410.000 КМ (без ПДВ-а), лот 2 (10 путничких возила) до 230.000 КМ (без ПДВ-а), лот 3 (4 путничка возила) до 130.00 КМ (без ПДВ-а) и лот 4 (једно специјално путничко возило) до 72.000 КМ (без ПДВ-а).

Увидом у тендерску документацију уочени су одређени елементи у сачињеним спецификацијама који указују на значајно ограничење конкуренције у предметној набавци.

Наиме, уочено је да су техничке спецификације за возило које је набављано по лоту 1 дефинисане тако да ограничавају активну конкуренцију. Агенција је у техничкој

спецификацији тражила максималну тежину возила од 1200 кг без да је дато образложење током ревизије о сврси укључења наведеног услова у спецификацију, пртљажник запремине минимално 600 литара не наводећи је ли то укупна запремина или запремина искористивог простора, те дужину возила минималних 4440 мм. Наведена три услова из спецификације су утицала, по нашем мишљењу, у највећој мјери на ограничење конкуренције по лоту 1. У циљу додане потврде донесених закључака, од запослених у Агенцији је тражено да презентују податке за друге марке возила која су могла бити понуђена у поступку набавке, односно која су испуњавала тражене карактеристике из креиране спецификације. Међутим, ревизији тражени подаци нису достављени.

По наведеном лоту 1 понуду је доставио један понуђач, и то за возило марке Peugeot 301. Достављена понуда изабраног добављача је износила 479.600 КМ са ПДВ-ом, што на 20 возила представља разлику од 100 КМ у односу на процијењену вриједност возила за лот 1 од 479.700 КМ с ПДВ-ом.

Наведено указује на то да Агенција није обезбиједила потпуно поштивање једног од основних принципа јавних набавки које је дефинисано у члану 3. Закона о јавним набавкама, а односи се на активну конкуренцију.

Осим наведеног, констатовано је да је Агенција кроз предметну набавку набављала двије различите врсте роба. Наиме, Агенција је поред службених аутомобила, у оквиру истог поступка набавке, захтијевала од понуђача додатни сет зимских гума, чиме је једним поступком обухваћена набавка различитих роба. Сматрамо да је за набавку аутогума требао бити покренут засебан поступак јавне набавке.

Препоручујемо руководству Агенције да максималну пажњу посвети поштивању основних принципа јавних набавки прописаних у члану 3. Закона о јавним набавкама (активна и правична конкуренција) како би се кроз провођење јавне набавке остварио циљ због којег се иста и покреће, а то је најефикасније кориштење јавних средстава.

Уговорни орган техничке спецификације треба постављати тако да одражавају стварне потребе за одређеним карактеристикама предмета набавке.

Препоручујемо досљедну примјену Јединственог рјечника јавних набавки и додијељених кодова за предмете набавке у циљу јасног дефинисања предмета набавке по појединачним поступцима, односно отклањања могућности спајања различитих роба у једну набавку.

7.5. Набавке за одређену опрему за полицијска тијела БиХ (Заједничке набавке):

Као што је и у Извјештају о финансијској ревизији Агенције за претходну годину констатовано, Агенција није потписала Споразум за провођењем набавки за одређену опрему за полицијска тијела БиХ са Агенцијом за полицијску подршку. Споменуте набавке треба да проводи Агенција за полицијску подршку БиХ, у складу са Законом о дирекцији за координацију полицијских тијела и агенцијама за подршку полицијској структури БиХ²⁰. Агенција за полицијску подршку БиХ је надлежна за „провођење тендерске процедуре за одређену опрему за полицијска тијела БиХ“.

²⁰ Службени гласник БиХ, број 36/08.

Током ревизије информисани смо да су представници Агенције у разговорима на наведену тему заступали став да предмет заједничких набавки одређене опреме за полицијска тијела може бити само одређена истоврсна опрема чију набавку планирају све или минимално двије полицијске агенције у БиХ с јасно дефинисаним циљем постизања повољнијих цијена. Међутим, у досадашњим разговорима између представника полицијских агенција кроз радну групу није дошло до договора око рјешења наведеног питања које би резултовало закључивањем Споразума о провођењу набавки за одређену опрему за полицијска тијела у БиХ.

Ревизијом проведених процедура јавних набавки констатовали смо да је у 2016. години Агенција извршила набавку полицијске опреме у укупном износу од 253.773 КМ. У складу с Планом јавних набавки Агенције, предметне набавке су реализоване провођењем два одвојена преговарачка поступка.

Поново препоручујемо Агенцији да се максимално ангажује у циљу рјешавања питања заједничких набавки за полицијске агенције кроз сарадњу са Агенцијом за полицијску подршку, Граничном полицијом и Дирекцијом за координацију полицијских тијела у БиХ у циљу провођења обавеза из Закона о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури БиХ.

8. Приходи

У Годишњем финансијском извјештају за 2016. годину, укупно остварени приходи и примици исказани су у износу од 26.874 КМ, што је у односу на приходе и примитке планиране буџетом (60.000 КМ) за 33.126 КМ мање, а на што су утицали нереализовани планирани примици од продаје возила.

Структуру прихода и примитака чине: трансфери из иностранства (24.002 КМ), наплата премије осигурања за наплату штете (2.572 КМ) и накнада за тендерску документацију (300 КМ).

9. Остало

9.1. Судски спорови

Укупна вриједност судских спорова који се воде пред Судом БиХ износила је на 31.12.2016. године 756.983 КМ. Исти су се односили на спорове које су покренули запослени, ради исплате потраживања из радног односа (разлика плате, топлог obroка, превоза) те поступци ради накнаде штете које су покренула правна или физичка лица.

У вријеме обављања завршне ревизије информисани смо да је било у току усаглашавање евиденције података о активним парничним поступцима Агенције и података Правобранилаштва БиХ. Након ових активности службеници Сектора за администрацију и унутрашњу подршку ажурирали су наведене евиденције и сачинили прегледе парничних поступака на 31.03.2017. године.

Према наведеним информацијама, укупна вриједност парничних поступака пред Судом БиХ за укупно 11 активних парничних поступака износи 144.352 КМ, од чега се на два поступка ради накнаде штете односи 126.096 КМ.

Вриједност судских спорова претходне године је презентована у износу од 836.528 КМ. Поређењем са посљедњим познатим податком о вриједности судских спорова (144.352 КМ) евидентно је да је у евиденцијама Агенције вриједност спорова исказана у мањем износу за 692.176 КМ, а што је резултовало појачаним активностима на ажурирању постојећих евиденција у сарадњи са Правобранилаштом БиХ.

10. Коментари

Агенција је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о финансијској ревизији за 2016. годину. У коментарима је наведено неслагање с израженим Мишљењем ревизора и то мишљењем о усклађености с резервом заснованом на исплати додатка на плату полицијских службеника која је вршена у 2016. години. Достављени су и коментари на сегменте који су предмет скретања пажње на Мишљење о усклађености, а односе се на недостатке и слабости у процесу провођења процедура јавних набавки и неефикасност гледе имплементирања одредби Закона о дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури Босне и Херцеговине, а која се односи на провођење набавки за одређену опрему за полицијска тијела у БиХ – Заједничке набавке. Такође су достављени коментари на дијелове који нису засебно истакнути у израженом мишљењу.

Наведене коментаре нисмо могли прихватити јер се исти углавном односе на додатна образложења и предузете активности по препорукама ревизије у 2017. години, а притом није приложена релевантна документација која би утицала на измјене налаза у Извјештају.

Ради јасније презентације наших налаза и препорука везано за доношење одлука у поступцима јавних набавки, извршене су мање корекције у тексту Извјештаја.

Детаљан Одговор на достављене коментаре на Нацрт извјештаја о финансијској ревизији је достављен руководству Агенције уз Извјештај о финансијској ревизији за 2016. годину.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Нада Лацо, виши ревизор, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Неџад Хајтић, виши ревизор, с.р.

**Чланови тима за
финансијску ревизију**

Азра Хусић, ревизор, с.р.

Невена Бугарин, ревизор, с.р.

Нерман Велић, ИТ ревизор, с.р.

Садмир Тескереџић, правник, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију
и контролу квалитета**

Драгољуб Ковинчић, виши
ревизор, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2016. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2016. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2016. годину

Назив институције: Државна агенција за истраге и заштиту БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	27.671.000	-14.000	27.657.000	25.268.115	91
Бруто плате и накнаде	20.300.000		20.300.000	19.003.326	94
Накнаде трошкова запослених	3.445.000		3.445.000	2.993.392	87
Путни трошкови	353.000		353.000	320.866	91
Издаци телефонских и пошт. услуга	220.000		220.000	213.376	97
Издаци за енергију и ком. услуге	730.000		730.000	692.173	95
Набава материјала	307.000		307.000	301.932	98
Издаци за усл. превоза и горива	540.000	-14.000	526.000	310.145	59
Унајмљивање имовине и опреме	770.000		770.000	744.084	97
Издаци за текуће одржавање	470.000		470.000	383.955	82
Издаци за осигурање	60.000		60.000	57.993	97
Уговорене и друге посебне услуге	476.000		476.000	246.873	52
2. Капитални издаци	3.710.000	-1.986.000	1.724.000	1.661.664	96
Набавка земљишта		14.000	14.000	13.968	100
Набавка грађевина	2.000.000	-2.000.000	0		
Набавка опреме	1.684.000	-8.000	1.676.000	1.613.696	96
Набавка осталих сталних средстава	26.000	8.000	34.000	34.000	100
Реконструкција и инвест. одржавање			0		
3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Вишегодишња капитална улагања	1.538.000	2.972.737	4.510.737	0	0
Изградња базе за смјештај и обуку JSP-а	1.538.000	2.972.737	4.510.737		0
5. Новчане донације	0	88.546	88.546	61.299	69
Пресељење одјељења за заштиту свједока		27.239	27.239		
Пријем свједока и њему бл. лица за рел.у БиХ		61.307	61.307	61.299	100
Укупно (1+2+3+4+5)	32.919.000	1.061.283	33.980.283	26.991.078	79

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило _____ 2017. године.

Директор:
Перица Станић

Биланс стања на 31.12.2016. године

Назив институције: Државна агенција за истраге и заштиту БиХ

Табела II

Опис	31.12.2015 .	31.12.2016 .	Индекс 3/2
1	2	3	4
1.Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	219.477	183.417	84
Новчана средства	64.843	43.361	67
Краткорочна потраживања	154.634	140.056	91
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	28.874.894	29.136.697	101
Стална средства	46.075.535	47.938.037	104
Исправка вриједности	17.200.641	18.801.340	109
Неотписана вриједност сталних средстава	28.874.894	29.136.697	101
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	29.094.371	29.320.113	101

3. Краткорочне обавезе и разграничења	3.723.103	3.489.401	94
Краткорочне текуће обавезе	385.990	443.656	115
Краткорочни кредити и зајмови			
Обвезе према запосленима	2.103.166	1.862.288	89
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	1.233.946	1.183.458	96
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	28.874.894	29.136.697	101
Извори средстава	28.874.894	29.136.697	101
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	32.597.996	32.626.098	100

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4, напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило _____ 2016. године.

Директор:
Перица Станић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба добити одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Државне агенције за истраге и заштиту Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Агенција) дужно је обезбиједити да финансијски извјештаји за 2016. годину буду израђени у складу са

Законом о финансирању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 25/15) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број 01-08-02-1-1515-1/15 од 04.02.2015. године). Руководство је такође обавезно поступати у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину (Службени гласник БиХ број 101/15) и пратећим упутствима, појашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Агенције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера како би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, _____

Директор:

Перица Станић